

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 01.04.2019.- 05.04.2019.**

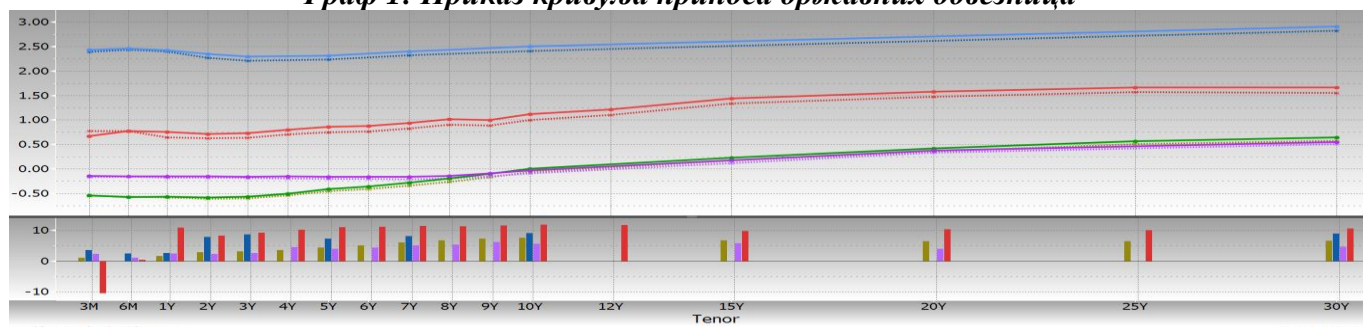
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона			САД			Велика Британија			Јапан						
	29.3.19	-	5.4.19	29.3.19	-	5.4.19	29.3.19	-	5.4.19	29.3.19	-	5.4.19				
2 године	-0,60	-	-0,57	↗	2,26	-	2,34	↗	0,64	-	0,72	↗	-0,17	-	-0,15	↗
5 година	-0,45	-	-0,41	↗	2,23	-	2,31	↗	0,76	-	0,86	↗	-0,20	-	-0,15	↗
10 година	-0,07	-	0,01	↗	2,41	-	2,50	↗	1,00	-	1,12	↗	-0,08	-	-0,03	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси			
	29.3.19	-	5.4.19	
3 мјесеца	-0,525	-	-0,514	↗
6 мјесеци	-0,572	-	-0,573	↘
1 година	-0,554	-	-0,527	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 05.04.2019. године (пуне линије) и 29.03.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

Свјетска трговинска организација (WTO) протекле седмице је објавила да је трговина на глобалном нивоу забиљежила смањење за 0,3% у четвртном кварталу 2018. године, те да ће према актуелним прогнозама расти ове године за 2,6%, што је спорије од раста од 3,0% забиљеженог у 2018. години и испод претходне прогнозе од 3,7%. WTO је навела да су фактори који су утицали на трговину: нове тарифе, слабији привредни раст, нестабилност финансијских тржишта и оштрији монетарни услови у развијеним земљама.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница еврозоне су на седмичном нивоу повећани између 3,5 и скоро 8 базних поена, при чему је највећи раст забиљежен код обвезница дужег рока доспијећа. Приноси италијанских обвезница краћег и средњег рока доспијећа су у овом периоду благо повећани за 1-2 базна поена, док су приноси обвезница дужег рока доспијећа смањени за 1 базни поен. Тржиште је позитивно реаговало на финалне податке PMI индекса еврозоне који су били нешто изнад очекивања, а који су објављени средином протекле седмице.

У годишњем извјештају ЕЦБ-а, предсједник Draghi је упозорио на постојаност неизвјесности те истакао како постоји стална потреба за подстицањем инфлације, док је потпредсједник de Guindos изјавио да ће слабији тренд раста повећати притиске на инфлаторна кретања. Члан УВ ЕЦБ Villeroy de Galhau је изјавио да ће ЕЦБ задржати актуелну монетарну политику колико год буде

потребно те да би наредне кораке везане за исту могла прилагодити уколико економска ситуација буде то захтијевала. Такође, de Galhau је истакао да ће непостизање договора о Брегзиту резултирати знатним тржишним турбуленцијама. Иако су током дебате о ефектима негативних каматних стопа на сједници у марту поједини креатори монетарне политике ЕЦБ-а изразили забринутост због негативних ефеката које би могло имати продужавање периода негативних каматних стопа, укључујући добит банака и финансијску стабилност, одлучено је да повећање референтне каматне стопе буде одгођено за наредну годину, а предсједник Draghi је истакао да ће ЕЦБ размотрити све начине за ублажавање негативних ефеката.

Истраживање Reutersa је показало да економисти очекују да ће ЕЦБ одгодити повећање каматних стопа даље током наредне године, касније него што се прије очекивало, а што је резултат слабијих прогноза привредног раста и инфлације. Наведено истраживање је показало да се прво повећање каматне стопе на депозите банака (енг. deposit facility) од 10 базних поена (тренутно -0,40%) очекује у трећем кварталу 2020. године (раније очекивано да ће се то десити у другом кварталу), с тим да су прогнозе инфлације и даље остале испод циљаног нивоа ЕЦБ-а од око 2%, најмање током наредне 3 године (1,4% у 2019, 1,5% у 2020. и 1,6% у 2021. години). Просјечне прогнозе раста БДП-а еврозоне овог истраживања су да ће до краја сљедеће године квартални раст износити између 0,2% и 0,4% сваког квартала, што је благо слабије у односу на прошломјесечна очекивања, док један испитаник очекује контракцију привреде сљедеће године. Ипак, преко 65% испитаника је саопштило да су увјерени да ће доћи до значајног опоравка економије еврозоне у односу на садашње успорење. Просјечна вјероватноћа рецесије у еврозони је непромијењена у односу на претходна истраживања, те износи 20% током наредних 12 мјесеци, односно 30% током наредне 2 године.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације – ЕЗ (прелим.)	МАР	1,5%	1,4%	1,5%
2.	Темељна стопа инфлације – ЕЗ (прелим.)	МАР	0,9%	0,8%	1,0%
3.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г)	ФЕБ	3,1%	3,0%	2,9%
4.	PMI композитни индекс – ЕЗ (финал.)	МАР	51,3	51,6	51,9
5.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г)	ФЕБ	2,3%	2,8%	2,2%
6.	Стопа инфлације – Холандија	МАР	2,9%	2,9%	2,6%
7.	Фабричке поруџбине – Њемачка (Г/Г)	ФЕБ	-3,1%	-8,4%	-3,6%
8.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г)	ФЕБ	-1,4%	-0,4%	-2,7%
9.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г)	ФЕБ	-0,1%	-0,3%	2,7%
10.	Индустријска производња – Ирска (Г/Г)	ФЕБ	-	0,8%	-8,8%
11.	Однос дефицита и БДП-а – Италија	IV квартал	-	2,1%	2,2%
12.	Стопа незапослености – ЕЗ	ФЕБ	7,8%	7,8%	7,8%
13.	Стопа незапослености – Италија (прелим.)	ФЕБ	10,5%	10,7%	10,5%
14.	Стопа незапослености – Белгија	ФЕБ	-	5,7%	5,8%
15.	Стопа незапослености – Ирска	ФЕБ	-	5,4%	5,6%
16.	Промјена броја незапослених – Шпанија (у '000)	МАР	-28,0	-34,0	3,3

САД

Протекла седмица у САД је била у свјетлу трговинских преговора с Кином. Наиме, економски савјетник Бијеле куће Kudlow је изјавио да трговински преговори између САД и Кине теку у добром смјеру. С друге стране, поједини извори наводе да би овим споразумом Кина имала рок до 2025. године да испуни обавезе везане за куповину робе те да допусти америчким компанијама да имају потпуно власништво над компанијама у тој земљи. Крајем седмице предсједник Trump је изјавио да су САД и Кина близу постизања трговинског споразума, који би се могао реализовати у наредних мјесец дана. Када је питању монетарна политика, предсједник САД је изјавио да би Фед требало да смањи каматне стопе те је истакао да је број нових радних мјеста показао да је привреда добро функционисала, али да су акције Феда исту знатно успориле. Наиме, Фед је прошле године повећао каматне стопе четири пута, а Trump је био гласан и оштар критичар

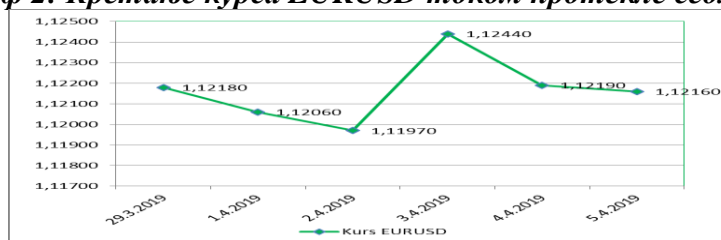
повећања istih. У међувремену, након коментара економисте Моога (за којег се очекује да ће бити именован од стране предсједника Трумпа на једно од два упражњена мјеста у FOMC-у) који је изјавио за NYT да би фаворизовао смањење референтне каматне стопе за чак 0,50%, предсједник Феда из Филаделфије Harker је истакао да смањење референтне каматне стопе није немогуће, али да га не очекује у овој или у сљедећој години.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно	Претходни	
			стање	период	
1.	Стопа незапослености	МАР	3,8%	3,8%	3,8%
2.	Нефармерски сектор	МАР	177.000	196.000	33.000
3.	Приватни сектор	МАР	177.000	182.000	28.000
4.	Прерађивачки сектор	МАР	12.000	4.000	21.000
5.	Малопродаја (М/М)	ФЕБ	0,2%	-0,2%	0,7%
6.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	30. МАР	215.000	202.000	212.000
7.	Bloomberg индекс потрошачког повјерења	31. МАР	-	58,9	60,0
8.	Зараде запослених (Г/Г)	ФЕБ	3,4%	3,2%	3,4%
9.	PMI индекс прерађивачког сектора F	МАР	52,5	52,4	53,0
10.	PMI индекс услужног сектора F	МАР	54,8	55,3	56,0
11.	ISM индекс прерађивачког сектора	ФЕБ	54,5	55,3	54,2
12.	Обим поруџбина трајних добара Р	ФЕБ	-1,8%	-1,6%	0,1%
13.	Потрошња грађевинског сектора (М/М)	ФЕБ	-0,2%	1,0%	2,5%

USD је током протекле седмице благо апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD смањен са нивоа од 1,1218 на ниво од 1,1216.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Почетком седмице Парламент Велике Британије није успио да постигне већину за четири нова приједлога за излазак земље из ЕУ, појачавајући неизвјесност око Брежита у периоду мањем од двије седмице, када је одређен дефинитиван Брежит. Током гласања, које није било обавезујуће, законодавци су разматрали четири плана. План који је имао најмање противника био је онај који би Велику Британију оставио унутар царинске уније с ЕУ, односно који би земљу оставио у истом царинском систему. Овај план је подржан са 273 гласа и свега 3 против. Неуспјех у постизању споразума уједно значи да се Велика Британија суочава с новим крајњим роком за Брежит, без да је било шта ријешено, док су све опције и даље отворене. Парламент је до сада три пута одбио план Брежита који је предложила премијерка Мау, али она и даље разматра опцију да поново покуша добити подршку за овај план. Она је прошле седмице одржала састанак свог Кабинета како би поново анализирао план. Премијерка Мау је током седмице понудила да заједнички с лидером опозиције Corbyn дјелује на унапређењу споразума о Брежиту како би се прекинуо застој у Брежиту и како би се спријечило да Велика Британија напусти ЕУ без споразума. Овим се отварају врата за мекши споразум о Брежиту, као и потенцијално задржавање Велике Британије унутар царинске уније с ЕУ. Доњи дом Парламента Велике Британије је гласао са 313:312 за закон којим се спречава Брежит без споразума те су присилили премијерку Мау да затражи продужење Брежита. Премијерка Мау и лидер опозиције Corbyn су се договорили да именују преговарачке тимове и да разраде план за даље дјеловање, о чему ће се наставити дискутовати. У таквим

околностима, премијерка Мау се крајем седмице обратила Бриселу и затражила одлагање Бреگزита до 30. јуна, али је истакла да је усмјерена ка томе да се Велика Британија прије искључи из ЕУ како не би учествовала у ЕУ изборима. Међутим, Tusk, који предсједава ЕУ самитима, је предложио дужу одгоду Бреگزита у трајању од једне године како би се политичари у Великој Британији договорили и ратификовали план, истакли су званичници ЕУ. Било које продужење би захтијевало једногласно одобрење од стране осталих 27 чланица ЕУ, док су неке земље, посебно Француска, сугерисале да желе боље образложење овог захтјева од Лондона.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI прерађивачки сектор	МАР	51,2	55,1	52,1
2.	PMI грађевински сектор	МАР	49,8	49,7	49,5
3.	PMI услужни сектор	МАР	50,9	48,9	51,3
4.	Халифах цијене кућа (М/М)	МАР	-2,8%	-1,6%	6,0%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,86064 на ниво од 0,86039, док је курс GBPUSD благо повећан са нивоа од 1,3035 на ниво од 1,3038.

ЈАПАН

Протекле седмице су објављени резултати тромјесечног истраживања ВоЈ, који су показали да очекивања јапанских компанија о инфлаторним кретањима у наредној години стагнирају, чиме се наглашава изазов с којим се суочавају креатори монетарне политике, док настоје потакнути раст и цијене усред успоравања глобалне потражње. Наиме, компаније очекују да ће стопа инфлације у наредној години износити 0,9% те око 1,1% у наредне три године, што је непромијењено у односу на претходно истраживање. Такође, исту стопу инфлације (1,1%) компаније очекују и у наредних пет година, што је благо ревидирано наниже с претходно прогнозираних 1,2%. Након што су протекле седмице објављени подаци о благом успоравању услужног сектора у Јапану, главни економиста компаније IHS Markit је изјавио да трговинске тензије и успоравање глобалне економије представљају очите иностране ризике, а повећање пореза на промет у октобру ове године могло би потенцијално ослабити домаће тржиште. Према пројекцијама ВоЈ јапански производни јаз, који мјери разлику између ефеката стварног и потенцијалног стања привреде, у периоду од октобра до децембра прошле године је износио 2,2%, што је највећи позитивни јаз од 1992. године. Бивши главни економиста ВоЈ Наукава крајем прошле седмице је изјавио да ће ВоЈ на сједници крајем овог мјесеца вјероватно најавити најнижу двогодишњу прогнозу стопе инфлације, која би требало да буде ревидирана испод 1,8%.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

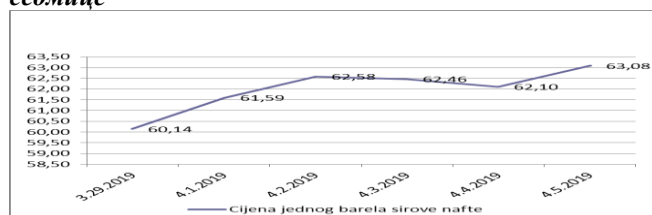
Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Званичне резерве (у млрд USD)	МАР	-	1.291,8	1.281,8
2.	Водећи индекс Р	ФЕБ	97,2	97,4	96,5
3.	Коинцидирајући индекс Р	ФЕБ	98,9	98,8	98,1
4.	PMI индекс прерађивачког сектора F	МАР	-	49,2	48,9
5.	PMI индекс услужног сектора	МАР	-	52,0	52,3
6.	Монетарна база (Г/Г)	МАР	-	3,8%	4,6%
7.	Индекс укупних зарада (Г/Г)	ФЕБ	0,9%	-0,8%	-0,6%
8.	Потрошња домаћинства (Г/Г)	ФЕБ	1,9%	1,7%	2,0%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 124,35 на ниво од 125,30. JPY је, такође, депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа од 110,86 на ниво од 111,73.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 60,14 USD (53,61 EUR) те је до краја седмице преовладавао растући тренд цијене овог енергента, који је на кратко био заустављен средином посматраног периода. Почетком седмице цијена је биљежила раст под утицајем очекивања да би ОПЕС и његови савезници могли и у другом кварталу наставити са смањењем понуде овог енергента, али би ово обавезивање било значајно слабије. Производња ОПЕС-а је током марта 2019. године смањена на најнижи ниво од фебруара 2015. године, како је Саудијска Арабија смањила обим производње више него што се обавезала, док се Венецуела и даље бори са санкцијама САД. Укупна производња свих 14 чланица ОПЕС-а је током марта остала на нивоу од 30,4 милиона барела, што је за 280.000 барела мање у односу на производњу из фебруара. Благи пад цијене нафте је забиљежен у сриједу и четвртак под утицајем појачаних шпекулација да у САД постоји претјерана понуда нафте, након што су залихе овог енергента повећане на највећи ниво од јануара. Ипак, оптимизам око постизања договора Кине и САД ће вјероватно спријечити даљи пад цијене нафте. Крајем седмице цијена нафте је наставила с растом, након што је обим производње из Венецуеле смањен, док је појачан оптимизам везано за трговинске преговоре између Кине и САД. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 63,08 USD (56,24 EUR). Ово је уједно и највећа цијена овог енергента од почетка ове године.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.292,38 USD (1.152,06 EUR). Извјештај који је објавио Metals Focus наводи да ће глобална тражња за златом у 2019. години биљежити највећи раст у посљедње четири године под утицајем веће тражње произвођача накита која превазилази смањене куповине злата од стране централних банака. Према очекивањима Metals Focusa, цијена овог племенитог метала би се могла кретати у просјеку око 1.310 USD по унци у овој години, што је више у односу на просјек из 2018. године, који је износио 1.268 USD по једној fine унци. Подаци с тржишта злата указују на то да су шпекуланти на COMEX берзи повећали своје нето дуге позиције у злату другу седмицу заредом закључно са 26. мартом текуће године. Током протекле седмице цијена злата није биљежила значајне флукуације те се углавном кретала у узаном распону. Знакови напретка у трговинским преговорима између САД и Кине у овој седмици, као и солидне фабричке активности у обје земље, појачали су расположење инвеститора те умањили страхове од глобалне рецесије, што је утицало и на цијену овог племенитог метала. Народна банка Кине је повећала резерве злата на 60,62 милиона унци у марту са 60,26 милиона, колико су залихе износиле у претходном мјесецу. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.291,76 USD (1.151,71 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

